

Mag. Dimitrij Beuermann

Zavod RS za šolstvo

O B L I K O V A N J E P O V E Z A V M E D U M E T N O S T N I M I P R E D M E T I I N Š O L S K I M R A Z V O J N I M N A Č R T O M

UMETNOSTNI PREDMETI – (vzgojni) UČNI PREDMETI

Šola je skupno ime za zbirko posameznih predmetov in učnih načrtov, ki opredeljujejo cilje in vsebine šolskega dela, učiteljev, ki so odgovorni za izvedbo pouka in doseganje učnih ciljev, učilnic in opreme, ki omogočajo izvajanje pouka, pa tudi vseh drugih sestavin vidnega in skritega kurikuluma.

Delitev šolskega dela na posamezne predmete seveda izvira iz potrebe po dobri organiziranosti: delovanje šolskih sistemov je potrebno natančno načrtovati in izvajati, da lahko ob navadno premajhnem deležu proračunskega denarja dosežemo največ.

Vsak učenec je osebnost zase: učne vsebine – podatki, informacije in procesi vsakega posameznega šolskega predmeta se v njegovi glavi oblikujejo v miselni sistem oziroma njegov osebni pogled na svet. S pomočjo šolskih dejavnosti si lahko učenci razširjajo spoznanja tudi na tista področja, ki bi jih sicer morda nikoli ne spoznali, doživeli ali preizkusili. Še posebno pomembna naloga šole je zato povezovanje naučenih posameznosti v celostno podobo: brez tega ostajajo pridobljena znanja in spretnosti nepovezana in so izpostavljena nagli in temeljiti pozabi.

Umetnostni predmeti opravljajo, po običajnem vzorcu razmišljanja, natančno določeno nalogo: vzgajajo učence in jim – tako je mogoče sklepati – ponujajo tiste komponente šolskega kurikuluma, ki jih pri naravoslovnih in družboslovnih predmetih ni mogoče srečati ali pa se z njimi iz različnih razlogov ni mogoče ukvarjati. Povedano zelo poenostavljeno: če umetnostne predmete poimenujemo vzgojni predmeti, s tem impliciramo trditev, da se pri drugih predmetih nič ne vzgaja (ali pa zelo malo), in tudi, da pri umetnostnih predmetih ne moremo najti elementov naravoslovnega, logičnega (levohemisfernega) razmišljanja oziroma da je teh elementov le malo.

V nadaljevanju članka predstavljamo nekatere praktične možnosti in pozitivne posledice tesnejše povezave med posameznimi predmeti oziroma skupinami predmetov. Kot primer bomo uporabili učni načrt za izbirni predmet v devetletni osnovni šoli klaviatura in računalnik, ki ga je v prejšnjem šolskem letu potrdil Strokovni svet za splošno izobraževanje.

UMETNOSTNI PREDMETI – (vzgojni in hkrati izobraževalni) UČNI PREDMETI

Tradicionalno frontalno obliko poučevanja danes zamenjujejo skupinske oblike učnega dela s poudarkom na ciljni in didaktični diferenciaciji in individualizaciji. Ta proces podpirajo tudi Gardnerjeva teoretska spoznanja (Gardner, 1995). »Um se je potencialno sposoben ukvarjati z vsebinami več različnih vrst, toda posameznikova uspešnost na področju ene vsebine ima le majhno napovedno moč glede njegove uspešnosti na področjih drugih vsebin. Drugače povedano, genialnost (še bolj pa povprečnost) verjetno velja le za določene vsebine: človeška bitja so se razvila do te stopnje, da imajo več inteligenc in ne le ene same, iz katere bi črpala v različni smeri. (Gardner, 1995)

Pri vsakem učnem predmetu je mogoče najti elemente in povezave, ki ne spadajo v ožji okvir vsebin tega predmeta ali celo predmetnega področja: v njih se izražajo povezave z drugimi predmeti ali področji. Te (mnogokrat naključne) povezave lahko omogočijo posameznemu učencu, da na svoj način dostopa in osmisli znanja in spretnosti posameznih predmetov. Učni postopki, ki to omogočajo, spadajo večinoma med priporočila o individualizaciji učnega procesa.

Razdelitev sedmih inteligenčnih področij po Gardnerju opozarja na jezikovne, glasbene, logično-matematične, prostorske, telesno-gibalne in osebne oziroma medosebne inteligence. Vsebinska področja učnega načrta klaviatura in računalnik pa so: tehnika instrumenta, glasbena muzikalnost, skupinska igra, glasbena ustvarjalnost, teorija glasbe ter vrednotenje glasbe.

Če vsako izmed šestih področij učnega načrta primerjamo z vsako izmed sedmih področij inteligenc (glasbeno-ritmično, telesno-kinetično, vizualno-prostorsko, logično-matematično, verbalno-jezikovno, osebno-notranje ter medosebno-socialno), se nam odpre veliko očitnih, možnih ter manj verjetnih povezav. V nastala pre-sečna polja lahko umestimo večje ali manjše število opisov teh povezav (Beuermann, 2001). Za ta namen izberimo opise učenčevih dejavnosti (Marentič Požarnik, 1991; Forte & Schurr, 1996), ki se izkažejo še posebno koristni pri praktičnem načrtovanju izvajanja aktivnosti pri uporabi učnih vsebin in doseganju ciljev posameznega predmeta.

	TEHNIKA INSTRUMENTA	GLASBENA MUZIKALNOST	SKUPINSKA IGRA	GLASBENA USTVARJALNOST	TEORIJA GLASBE	VREDNOTENJE GLASBE
GLASBENO-RITMIČNO	igrati, izboljšati, izvajati, mrmrati, peti, pokazati, ponoviti, slišati, vaditi	interpretirati, izraziti, nastopati, poslušati	igrati v skupini, poslušati druge, razdeliti se v skupine	ilustrirati, improvizirati, iskati asociacije, izboljšati, izbrati, komponirati, modificirati, napisati na drugačen način, oblikovati drugače, obogatiti, ojačiti, okrasiti, oslabiti, popraviti, postaviti v medsebojni odnos, prevesti, prilagoditi, primerjati, prirejati, razširiti, razviti, spremeniti, glasbeni slog, uporabiti, upravičiti, vnesti, zlagati skupaj, zožiti na novo sestavi, zložiti skupaj	delati zapiske, meriti, pisati, podčrtati, risati, šteti	
TELESNO-KINETIČNO	imitirati, izvajati, pokazati, premikati se, skočiti, slediti, uporabljati, vaditi	interpretirati	igrati svojo vlogo, občutiti, razdeliti, razdeliti se v skupine			
VIZUALNO-PROSTORSKO				dizajnirati, ilustrirati, povečati, pretvoriti, preurediti, risati, zamisliti si, zmanjšati	narisati diagram, narisati graf, našteji, opozovati, ponazoriti	narediti miselni vzorec
LOGIČNO-MATEMATIČNO				integrirati, iznajdljivo reševati, poenostaviti, poskušati, povezati vzrok in posledico, predvideti posledice, pretvoriti, pripisati pomen, računati, raziskati kontrast, sodelovati v miselni nevhiti, urediti	analizirati, dokazati, klasificirati, meriti, najti, odkriti, opredeliti sestavne dele, posplošiti, postaviti v vrstni red, primerjati, razlikovati, ustvariti seznam	formulirati, prevajati, zapisati izvleček
VERBALNO-JEZIKOVNO			predpisati pravila, priporočiti, postaviti v medsebojni odnos	izmisliti si besedilo pesmi, napisati, napisati na drug način, narediti povzetek, naučiti se na pamet, opisati svoj izdelek, poimenovati, recitirati, uglasiti	brati note, naučiti se, naučiti se na pamet, odgovoriti na vprašanja, povedati definicije, prepoznati, specificirati	iskati povezave, izpostaviti skupne značilnosti, napovedati, opisati glasbeni dogodek, opozoriti na napake, pogledati iz drugega vidika, ponovno opredeliti, posplošiti, postavljati vprašanja, povedati, povedati po svoje, predstaviti s svojimi besedami, prepričati, prevesti v besede, pripraviti izvleček, razložiti, razložiti na drug način, učiti drugega
OSEBNO - NOTRANJE	pripraviti se, uporabljati, vaditi, zasledovati cilj, zbrati se	interpretirati, narediti, osredotočiti se	imeti dostop do, kritizirati, načrtovati, nagraditi, podpreti, povedati, predlagati	ilustrirati, misliti, opisati, sanjariti, ustvariti, videti v mislih, zamisliti, zapreti oči	analizirati, najti povezave, pokazati, prepoznati, primerjati, raziskovati, razločevati, razložiti, razvrstiti	asimilirati, izbrati, oceniti, odločiti se, pisati, ponovno napisati, ponovno razmisliti, potegniti zaključke, prepoznati, presoditi, primerjati, reflektirati
MEDOSEBNO - SOCIALNO		doživeti izkušnjo, nastopiti, poslušati	deliti z nekom, igrati svojo vlogo, kritizirati, motivirati, načrtovati, opozoriti na napake, organizirati, miselni nevhiti, ustvariti, voditi intervju, zagovarjati, zapisati poučevati, predvideti, razložiti, sestaviti, skibeti za, sprejeti povratno mnenje, srečati se, svetovati, učiti drugega, vaditi v skupini, živeti se	deliti z nekom, igrati svojo vlogo, pokazati, povedati povratno mnenje, predpisati pravila, predstavi, prevajati, razrešiti, razumevati, sodelovati v opozoriti na napake, organizirati, miselni nevhiti, ustvariti, voditi intervju, zagovarjati, zapisati poučevati, predvideti, razložiti, sestaviti, skibeti za, sprejeti povratno mnenje, srečati se, svetovati, učiti drugega, vaditi v skupini, živeti se	asociirati, izraziti mnenje, ocenjevati, odločiti se, pripisati pomen	

INTELEGENČNA PODROČJA

A N A L I Z E I N P R I K A Z I

Videti je mogoče, da se predmet določenega umetnostnega področja (v tem primeru glasbenega predmeta klaviatura in računalnik) zlahka dotakne vseh inteligenčnih področij. Shema povezav predstavlja eno izmed mogočih razmestitev posameznih aktivnosti, pomembno pa se vendarle zdi, da je preglednica po posameznih vrsticah

in stolpcih približno enakomerno zapolnjena.

Prav tako je nujno opozoriti, da bomo le težko dosegli zaželene rezultate, če se izvajanja tega glasbenega učnega načrta lotimo na ozek specialni način; te dejavnosti so opisane v prvi vrstici pod poglavjem o glasbeno-ritmični inteligenci.

	TEHNIKA INSTRUMENTA	GLASBENA MUZIKALNOST	SKUPINSKA IGRA	GLASBENA USTVARJALNOST	TEORIJA GLASBE	VREDNOTENJE GLASBE
GLASBENO - RITMIČNO	igrati, izboljšati, izvajati, mrmrati, peti, pokazati, ponoviti, slišati, vaditi	interpretirati, izraziti, nastopati, poslušati	igrati v skupini, poslušati druge, razdeliti se v skupine	ilustrirati, improvizirati, iskati asociacije, izboljšati, izbrati, komponirati, modificirati, napisati na drugačen način, oblikovati drugače, obogatiti, ojačati, okrasiti, oslabiti, popraviti, postaviti v medsebojni odnos, prevesti, prilagoditi, primerjati, prirejati, razširiti, razviti, spremeniti, spremeniti glasbeni slog, uporabiti, upravičiti, vnesti, zlagati skupaj, zožiti		

Tudi če temu v skladu s tradicijo dodamo še stolpec, kjer je umeščena teorija glasbe:

TEORIJA GLASBE

delati zapiske, meriti, pisati, podčrtati, risati, šteti
 narisati diagram, narisati graf, naštet, opazovati, ponazoriti
 analizirati, dokazati, klasificirati, meriti, najti, odkriti, opredeliti sestavne dele, posplošiti, postaviti v vrstni red, primerjati, razlikovati, ustvariti seznam
 brati note, naučiti se, naučiti se na pamet, odgovoriti na vprašanja, povedati definicije, prepoznati, specificirati
 analizirati, najti povezave, pokazati, prepoznati, primerjati, raziskovati, razločevati, razložiti, razvrstiti

bomo v prvem primeru ob strani pustili učence, ki se odlikujejo v drugih sposobnostih in spretnostih, v drugem pa bomo teorijo glasbe postavili zunaj celotnega glasbenega konteksta. V prvem primeru tako obstaja nevarnost, da (večina) učencev ne bo imela dovolj možnosti, da svoje sposobnosti uporabi za doseganje učnih ciljev, v drugem primeru pa tvegamo, da mnogi učenci sploh ne bodo doumeli povezave med posameznimi področji istega umetnostnega predmeta.

Paradoksalno: V tem primeru utegnejo celo izjemni učiteljevi napor, vloženi v pripravo učnih ur in izvedbo pouka, splošni učni rezultat le še poslabšati, kajti *glede narave intelektualnih zmogljivosti (pa) je vse več dokazov o tem, da imamo ljudje predispozicije za izvrševanje določenih specifičnih intelektualnih operacij, o naravi katerih je mogoče sklepati na osnovi skrbnega opazovanja in eksperimentiranja. Pedagoško delo mora graditi na poznavanju teh intelektualnih nadarjenosti in njihovih najbolj prožnih in prilagodljivih mest (Gardner, 1995).*

VSI ŠOLSKI PREDMETI – (vzgojni in izobraževalni) UČNI PREDMETI

Sicherl Kafol (2001) opozarja, da: *Možnosti za uravnovešene čustvenih, socialnih, psihomotoričnih in spoznavnih vidikov razvoja se z aktualno prenovo učnih programov ponovno odpirajo in terjajo presežek »enoumja logičnega mišljenja« in »opredalčkanega« znanja. Šola naj poleg besedne in logično-matematične inteligence, skladno z Gardnerjevo teorijo (1995), bolj ceni glasbeno, prostorsko, kinestetično, intrapersonalno in interpersonalno inteligenco. Enakovredno razvijanje spoznavnih, čustvenih, socialnih, estetskih in telesnih vidikov razvoja mora postati princip vsakega predmetnega področja, v okviru celostnega pouka pa tudi izhodišče načrtovanja učnega procesa.*

Naslednja preglednica predstavlja nekatere učne dosežke pri posameznih predmetih ali predmetnih področjih, ki se dotikajo različnih inteligenčnih področij. Z lahkoto najdemo tudi zelo oddaljene povezave, med njimi tudi tiste, ki se na prvi pogled zdijo povsem nenavadne.

PRIMERI UČNIH REZULTATOV NA MEDPREDMETNIH PODROČJIH

	VERBALNO- JEZIKOVNO	LOGIČNO- MATEMATIČNO	VIZUALNO- PROSTORSKO	TELESNO- KINESTETIČNO	GLASBENO- RITMIČNO	MEDOSEBNO- SOCIALNO	OSEBNO- NOTRANJE
MATERNI JEZIK	Učenec razmišlja in zapisuje ideje, mnenja, in vtise.	Prikaže razumevanje sestavnih delov govora.	Poustvari sceno iz zgodbe ali igre.	Dramatizira originalno zgodbo, igrano ali pesem. ritem pesmi.	V zborovskem branju prikaže poudarke in ritem pesmi.	Uporabi metodo razmišljanja/debatiranja/predstavi in ustvari nov konec zgodbe.	O sebi piše v različnih literarnih stilih.
MATEMATIKA	Rešuje probleme s pisnimi navodili.	Ustvari diagram poteka in prikaže stopnje v reševanju problemov.	V naravi prepozna različne geometrijske oblike.	Z različnimi sredstvi predstavi razumevanje matematičnih konceptov.	Z rapom prikaže matematični koncept.	Uporabi tehniko okrogle mize in reši matematični problem.	Izdela zapiske o čustvih ob učenju matematike.
ZNANOST	Razloži rezultate laboratorijskega eksperimenta.	Interpretira podatke iz tabel in grafikonov.	Konstruira zbirko diagramov, ki ilustrira delovanje telesa.	Po navodilih izvaja znanstveni eksperiment.	Ustvari simfonijo zvokov iz okolja.	Napiše skupinsko poročilo o pomembnem znanstvenem konceptu.	Primerja se z različnimi živalmi, rastlinami ali minerali v naravi.
ZDRAVJE	Prikaže usposobljenost slediti navodilom pri tehniki oživiljanja.	Napove posledice za zdravje, ki jih ima naravna katastrofa.	Pripravi zbirko plakatov, ki ponazorijo različne življenjske navade.	Prikaže vajo iz aerobike.	Izbira glasbo in z njo prikaže različna razpoloženja in čustva.	Predstavi skeč, ki ponazarja zdrave in nezdrave prehrabene navade.	Oceni lastne zdravstvene navade.
ZGODOVINA	Debatira o nasprotnih vidikih zgodovinske tematike.	Analizira prispevek velikih iznajdb in znanstvenih odkritij.	Predstavi podobo, kako bi izgledalo življenje, če bi bil rojen v drugačnem času.	Odigra slaven zgodovinski dogodek.	Sestavi glasbeno zaporedje in prikaže različna zgodovinska obdobja.	Sodeluje na namišljenem sodišču, ki sodi znanim zločincem iz svetovne zgodovine.	Presodi, kako je zgodovina vplivala na današnje življenje.
KULTURA/ GEOGRAFIJA	Povzame glavne točke sodobnega svetovnega dogodka.	Primerja in analizira razlike med dvema geografskima regijama.	Pripravi posterje za predstavitev različnih kultur.	Igra vlogo v raznih navadah različnih kultur.	Glasbene znake uporablja pri igri Kdo sem jaz?	Izpeleje raziskavo, ki analizira različna kulturna izhodišča sošolcev.	Opíše, kakšno življenje bi živel, če bi se rodil v drugačni kulturi.
RAZISKOVANJE/ IZBIRNOST	Napiše navodila za igro, ki si jo je sam izmislil.	Ustvari časovni potek pomembnih obdobij v svetovni zgodovini.	Pripravi zbirko trenutnih modnih smernic.	Z govorico telesa kaže reakcijo na različne vrste glasbe.	Raziskuje vzorce in izhodišča za računalniško grafiko ali sodobno glasbo.	Udeleži se skupinske diskusije o športu.	Ustvari umetniško delo, ki ponazarja njegovo osebnost.

Iz zapisanega je mogoče videti, da velja trditev iz prvega dela članka: različna znanja, informacije, podatki, vsebine, procesi ter druge sestavine šolskega dela presegajo ozki okvir operativnih učnih ciljev posameznega predmeta, primeri dobre učne prakse pa nas ponovno opozarjajo, da sama izvedba pouka in šolskega dela v t. i. skritem kurikulumu presega obseg izrecno zapisanih ciljev, vsebin učnega dela ali učnih procesov nasploh.

Postavimo lahko torej trditev, da je v vsakem šolskem predmetu mogoče najti in izkoristiti povezave z inteligenčnimi področji, ki se sicer ne navezujejo povsem neposredno na učne cilje in vsebine tega predmeta. Pri tem lahko verjamemo, da se je mogoče tudi temu področju posebej posvetiti, si postaviti ustrezne cilje, ga dobro organizirati in uspešno opraviti zastavljene naloge. Predvsem je potrebno najti skupni imenovalc za vse mogoče medpredmetne povezave, ki nastajajo ob izvajanju teh aktivnosti, da bi tega (seveda še najbolj za učence) pomembnega področja ne prepuščali naključju. Postavimo lahko skupni vidik, skupno gledišče oziroma skupno temo, ki omogoča iz perspektive različnih učnih predmetov oblikovati (ter poprej komunicirati, izmenjavati mnenja, dograjevati) skupen pogled na celoto šolskega dela. Kot posebej dobro orodje za doseganje tega cilja lahko štejem oblikovanje razvojnega načrta šole. Ta lahko predstavlja dobro orodje za integracijo vidnega in skritega kurikuluma.

RAZVOJNI NAČRT ŠOLE

Učni načrti natančno določajo učne cilje ter priporočajo učne vsebine. Učne metode pa si izbira vsak učitelj sam, zato je potencialno možnih obilo medpredmetnih povezav. Prav lahko si je predstavljati zmedo, ki bi nastala, če bi pri vsakem predmetu, na podlagi zgornjih ugotovitev, začeli dobršen del časa namenjati medpredmetnim povezavam. Čeprav bi s tem ustregli željam ali potrebam učencev, ne bi dosegli osnovnega namena: oblikovanje celostne podobe in pregleda nad pridobljenim znanjem pri posameznih predmetih. Dobrim namenom je potrebno dodati še eno orodje šolskega načrtovanja: medpredmetne povezave je mogoče osmisliti s splošnim šolskim dogovorom o vsebini teh povezav. Če šolski razvojni načrt usmerja k natančno določenim ciljem, potem ni težko izbirati v morju možnih povezav med posameznimi predmeti: pravzaprav lahko ob uporabi vizije razvojnega načrta vedno najdemo oziroma se dogovorimo za najboljšo možno izbiro. Pri tem pa izkoristimo veliko motivacijo učencev in energijo, ki se pojavi ob tem povezovanju in praktičnem preizkušanju pridobljenega znanja.

Hargreaves (2001) opozarja na prednosti razvojnega načrtovanja; naštejmo tiste, ki še posebej spodbujajo uspešnost učencev:

- Razvojni načrt usmerja pozornost na cilje izobraževanja, posebno na učenje in dosežke (široko opredeljeno) vseh učencev.
- Razvojni načrt zagotavlja celosten in usklajen pristop k vsem vidikom načrtovanja – pristop, ki obsega kurikulum in preverjanje ter ocenjevanje, poučevanje, management in organizacijo, finance in sredstva.
- Razvojni načrt vključuje dolgoročno vizijo šole, znotraj katere so določeni obvladljivi kratkoročni cilji. Prioritete, ki jih vsebuje načrt, so prevod politike šole v vsebino dejavnosti.

DVA PRIMERA MEDPREDMETNEGA POVEZOVANJA UČNIH CILJEV

Za ilustracijo zgoraj zapisanega navedimo še naslov celoletnega projekta mednarodnega oddelka Osnovne šole Danile Kumar: COOL AT SCHOOL. Projekt učence usmerja v pozitivni odnos do dela, dobro voljo, sodelovanje in nenazadnje primerno vedenje. Učence spodbuja, da si v skladu s svojimi sposobnostmi prizadevajo na vseh področjih in v skladu z dogovorom so taki učenci še najbolj »kul«. Učni uspeh je vsekakor zelo pomemben, vendarle pa se je mogoče izkazati tudi drugače.

Tudi projektna naloga Glasba v šolskem gledališču iz razvojnega projekta Klaviatura in računalnik, ki poteka na Osnovni šoli Prežihovega Voranca v Ljubljani, predstavlja integracijo več predmetnih področij. Aktivnosti iz Preglednice 1 so usmerjene k izdelavi glasbe za šolsko gledališče, ta cilj dobro usmerja izbiro medpredmetnih povezav.

Verjeti je mogoče, da lahko projekt, po možnosti še s privlačnim naslovom, predstavlja vizijo in usmeritev delovanja šole v vsem šolskem letu in hkrati predstavlja izhodišče za organizacijo vsakdanjih nalog in aktivnosti. Letni razvojni načrt, vsebina glavnega projekta in sam naslov nosilne teme pa predstavljajo pomemben prispevek za lažje umeščanje posameznih elementov šolskega dela v podobo celote. Učenci lahko skupaj z učitelji mnoge vsebine in učne cilje uporabijo kot sredstvo za doseganje ciljev iz letnega razvojnega načrta. Le-ta tako pomembno pripomore k sprotnemu preizkušanju pridobljenega znanja v praktičnih situacijah ter prispeva k uspešnosti izgrajevanja miselnega sistema učencev ter olajšuje kasnejši prenos in uporabo pridobljenih procesnih znanj v vsakdanjem življenju.

Prav tako je zdaj mogoče jasno videti, da je pridevnik »umetnostnimi« v naslovu članka povsem odveč.

LITERATURA IN VIRI

Beuermann, D., *Pregled dejavnosti učencev pri izbirnem predmetu klaviatura in računalnik*, Priloga k učnemu načrtu, neobjavljeno, 2001.

COOL AT SCHOOL, Mednarodni oddelek osnovne šole Danile Kumar, skupna tema v šolskem letu 2001/2002.

Gardner, H., *Razsežnosti uma: teorija o več inteligencah*, Tangram, 1995.

Hargreaves, D. H., Hopkins, D., Zorman, M., *Šola zmore več: Management in praksa razvojnega načrtovanja*, Zavod RS za šolstvo, 2001.

Požarnik Marentič, B., *Pomen operativnega oblikovanja vzgojno-izobraževalnih smotrov za uspešnejši pouk*, Pedagoška obzorja, 1991.

Sicherl - Kafol, B., *Celostna glasbena vzgoja, Glasba v šoli*, Zavod RS za šolstvo, 2001.

Forte, I. & Schurr, S., *Curriculum & Project Planner*, Incentive Publications, 1996.

P o v z e t e k

V članku s pomočjo Gardnerjeve teorije o sedmih inteligenčnih področjih raziskujemo povezave med posameznimi predmeti in predmetnimi področji. Predstavljene so nekatere možne medpredmetne povezave v učnem načrtu za izbirni predmet v devetletki Klaviatura in računalnik. Iz množice vseh možnih medpredmetnih povezav pa razvojni načrt šole omejuje izbiro na tiste, ki najbolj pripomorejo k uresničevanju ciljev celostnih šolskih projektov.

A b s t r a c t

Relationships between individual subjects and subject areas with the help of Gardner's theory of seven fields of intelligence are presented in the article. Some examples of potential cross-curricular links within curriculum for optional nine-year primary school subject Keyboard and Computer are also presented. Those links that contribute most to realisation of whole-school project aims should be selected among the varieties of all potential cross-curricular linkages within school development plan.

